

**Nuorisoseurakokous 20.10.2012**

## **Nuorisoseurat 2020**

Nuorisoseurajärjestön strategia

## Saatesanat

Nuorisoseurajärjestön systemaattinen kehitystyö sai todellisen sysäyksen syksyllä 2009, kun koko järjestön organisaation uudistamista valmistellut työryhmä teki rohkean avauksen tulevaisuuden organisaatiosta. Tuon esityksen pohjalta valmisteltu uudistus on nyt edennyt siihen vaiheeseen, että Kalevan Nuorten Liitto ja Suomen Nuorisoseurojen Liitto yhdistyvät vuoden 2013 alussa muodostaen uuden liiton - Suomen Nuorisoseurat. Samassa yhteydessä vanha piiriorganisaatio kevenee ja osa paikallisista nuorisoseuroista voi liittyä suoraan valtakunnallisen liiton jäseniksi.

Organisaatiouudistuksesta seuraavat muutokset ovat niin huomattavia, että liittojen hallitukset katsoivat välttämättömäksi käynnistää keväällä 2011 uuden strategian laatimisen varmistamaan uudistuvan järjestön menestyksellinen liikkeellelähtö haastavassa toimintaympäristön muutoksessa. Strategiatyöryhmän puheenjohtajaksi nimitettiin Joonas Jernberg ja työryhmän jäseniksi Perttu Kemiläinen, Mari Knuuttila, Minna Kälviä, Mari Lehikoinen, Liisa Penttilä, Petra Pieskä, Joonas Pokkinen, Antti Kalliomaa ja Ulla Konttinen. Työryhmän kirjoittavaksi sihteeriksi kutsuttiin Aaro Harju. Tämän ryhmän työskentelyn seurauksena on syntynyt Nuorisoseurajärjestön strategia *Nuorisoseurat 2020*, joka määrittää järjestön suuntaviivat ja tavoitteet kuluvalle vuosikymmenelle.

Strategiatyöryhmän tavoitteena on ollut, että valmiissa strategiassa kuuluu koko jäsenistön, myös lasten ja nuorten, ääni. Siksi työn edetessä kuultiin laajasti liittojen valtuustojen jäseniä, työntekijöitä, asiantuntijatoimikuntia sekä nuorisoseuralaisia seurakäyntien ja tapahtumien yhteydessä. Lasten mielipiteitä koottiin kevään 2012 aikana paikallisseurojen ja piirijärjestöjen tilaisuuksista.

Strategian sisältö on pyritty ilmaisemaan mahdollisimman selkokielisesti ja tiiviisti. Toivottavasti tämä osaltaan motivoi nuorisoseuralaisia perehtymään asiakirjaan ja ottamaan sen toiminnan suunnittelun pohjaksi myös piiri- ja paikallistasolla.

Vantaalla 5.10.2012

Joonas Jernberg  
Strategiatyöryhmän puheenjohtaja

## Nuorisoseurat tänään

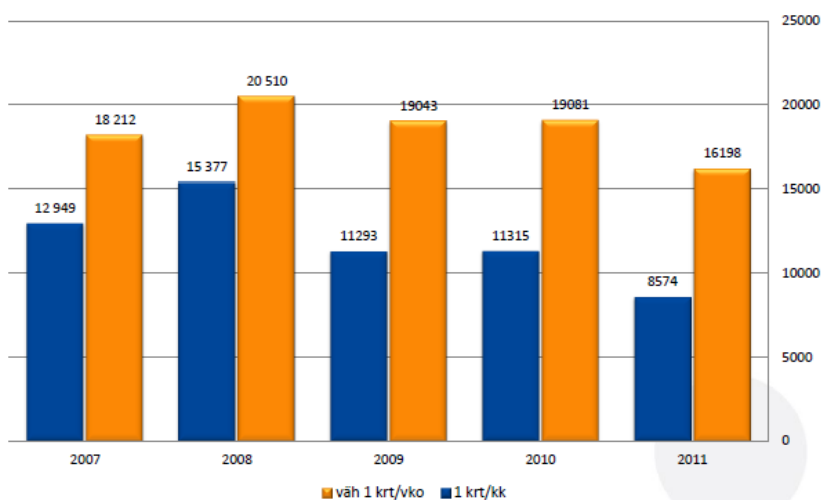
Nuorisoseuratoiminta on monimuotoista kulttuuri- ja nuorisotoimintaa. Se on vapaa-ajan toimintaa, lähiyhteisön kehittämistä, lasten ja nuorten osallisuuden tukemista ja yhteisöllisyyden edistämistä. Keskeisimmät harrastusalat ovat tanssi, teatteri ja liikunta. Myös omaan lähiympäristöön ja vapaa-aikaan liittyvät projektit sekä kansainvälinen toiminta ovat oleellinen osa nuorisoseurojen toimintaa. Jokainen seura on ainutlaatuinen yhteisö, ja tekemisen kirjo niissä on laaja.

Paikallisia nuorisoseuroja toimii kattavasti eri puolella Suomea yli 700, ja niissä on henkilöjäseniä lähes 54 000. Seurat pitävät yllä talkoovoimin 600 nuorisoseurantaloa, jotka ovat monipuolisia toiminnan keskuksia alueillaan.

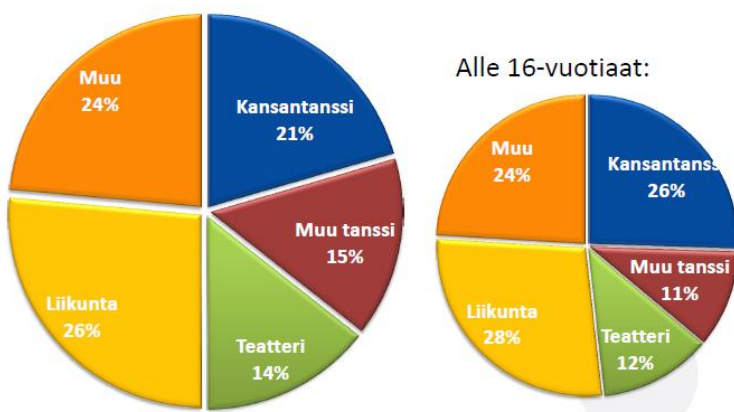
### Jäsenmäärä

alle 16 v.	12862
16-28 v.	11743
yli 29 v.	29 213
<b>yhteensä</b>	<b>53818</b>

### Osallistumisaktiivisuus:



### Harrastusryhmät:



## Toimintaympäristön muutos

Yhtenäiskulttuuri on pitkälti hävinnyt Suomesta. Tilalle ovat tulleet kulttuurinen moniarvoisuus, monikulttuurisuus ja erilaiset kulttuuriset alaryhmät. Nousussa olevia arvoja ovat yksilöllisyys, itsensä toteuttaminen, harrastukset ja terveys.

Ihmisten osallistuminen on projektimaista ja pitkäkestoista sitoutumista kartetaan. Osallistujien ja vapaaehtoisten mukaantulo ja sitoutuminen on ansaittava kerta kerralta uudelleen. Samalla osallistuminen myös kasautuu samoille ihmisille, kun iso osa väestöstä vetäytyy yhteisestä toiminnasta ja vastuunottamisesta.

Osallistumisesta seuraa osallisuus. Se on mukanaolon tunnetta ja kokemusta yhteisöön kuulumisesta. Nuorille osallisuus tarkoittaa mahdollisuutta vaikuttaa omaan lähiympäristöön ja itseä koskeviin asioihin. Osallisuuteen kasvetaan ja kasvatetaan. Nuorena saadut osallisuuden kokemukset rakentavat aktiivista kansalaisuutta.

Suomalaisista noin kolmannes tekee vapaaehtoistyötä pääosin järjestöissä. Järjestöjen kokemusten mukaan vapaaehtoisten rekrytoiminen on vaikeutunut. Vapaaehtoisia tulee houkutella ja palkita aikaisempaa enemmän. Myös vapaaehtoisten laadukas johtaminen korostuu lähivuosina.

Ihmiset kysyvät entistä tarkemmin, mitä he saavat, kun he lähtevät mukaan yhdistystoimintaan. Ihmiset toivovat, eivät rahaa, mutta hyvää toimintaa, kasvattavaa harrastusta lapselleen, kiinnostavia tilaisuuksia ja tapahtumia, mieleenpainuvia matkoja ja hyviä jäsenetuja. Jokaisen järjestön, joka haluaa menestyä jatkossa, pitää kyetä osoittamaan, mitä hyötyä juuri meidän järjestössä mukanaolosta koituu. Järjestön tavoitteet ja toiminnan tulokset tulee tehdä näkyväksi. Samalla järjestön julkikuva, brändi ja maine korostuvat.

Ikääntyminen ja maan sisäinen muuttoliike vähentävät väestön määrää syvältä maaseudulta ja lisäävät sitä kasvukeskusten läheisyydessä. Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan väkiluku vähenee vuoteen 2030 mennessä vuodesta 2000 lähtien yli 30 prosenttia monessa kunnassa ennen muuta Itä- ja Pohjois-Suomessa. Vastaavasti eniten väestönkasvua on tulossa pääkaupunkiseudulle ja pääkaupunkiseudun kehyskuntiin, Oulun ja Turun seuduille. Väkiluvun lisäykset vaihtelevat 20:n ja 30 prosentin välillä.

## Nuorisoseurat 2020

### Toiminta-ajatus

Kasvatus- ja harrastustoimintamme edistää lasten ja nuorten kokonaisvaltaista kasvua sekä aktiivista ja vastuullista kansalaisuutta. Eri-ikäisten yhdessä toimiminen vahvistaa yhteisöllisyyttä ja yhdenvertaisuutta sekä lisää hyvinvointia.

### Visio 2020

Vuonna 2020 nuorisoseurat on Suomen merkittävin kulttuurisen lapsi- ja nuorisotyön toimija.

### Arvot

Jokainen lapsi, nuori ja aikuinen on tervetullut nuorisoseuratoimintaan. Järjestön keskeisiä arvoja ovat osallisuus, yhteisöllisyys ja yhdenvertaisuus.

**Osallisuus** tarkoittaa nuorisoseurassa yhteisöön kuulumista ja mukanaoloa. Jokainen voi vaikuttaa yhteiseen tekemiseen ja toimintaan.

**Yhteisöllisyys** on yhdessä toimimista ja tekemisen riemua. Siihen kuuluvat tasavertainen vuorovaikutus ja yhteenkuuluvuus sekä yhteiset kokemukset.

Nuorisoseurassa kaikki ihmiset ovat **yhdenvertaisia**. Toiminta on avointa ja arvostavaa, ja siihen on helppo tulla mukaan.

## Järjestön strategiset tavoitteet

### Kulttuurinen harrastustoimintamme on laadukasta

- Nuorisoseuratyö on tavoitteellista kasvatus- ja harrastustoimintaa.
- Toiminta on monipuolista ja ennakkoluulotonta.
- Nuorisoseurat verkostoituvat paikallisesti, alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti.

### Lapset ja nuoret ovat toimintamme keskiössä

- Lapset ja nuoret ovat mukana toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa.
- Kerhotoimintaa järjestetään eri puolilla maata.
- Aikuiset tukevat lapsia ja nuoria heidän harrastuksissaan.
- Toiminta on luotettavaa ja turvallista osaavien ohjaajien ansiosta.

### Nuorisoseuratyö on tunnettua ja arvostettua

- Toiminta näkyy ja kuuluu myönteisellä tavalla.
- Järjestön julkikuva on nykyaikainen ja yhdenmukainen kaikilla toiminnan tasoilla.

### Järjestörakenne ja resurssit turvaavat toimintamme elinvoimaisuuden

- Järjestörakenne mahdollistaa tavoitteiden mukaisen toiminnan koko maan alueella.
- Resursseja kohdennetaan erityisesti sinne, missä lasten ja nuorten toiminnalla on kasvumahdollisuuksia.

## Kriittiset menestystekijät

### Osaavat ohjaajat

- Laadukas ohjaajakoulutus ja ohjaajahuolto
- Ajantasaiset ja tasokkaat koulutus- ja kerhoaineistot

### Aktiiviset vapaaehtoistoimijat

- Mielekäs ja palkitseva toimintakulttuuri
- Vapaaehtoisten perehdyttäminen ja huolto

### Ajantasainen viestintä

- Suunnitelmallisuus ja viestinnällinen työnjako
- Nykyaikaiset ja toimivat viestinnän välineet

### Toimiva organisaatio

- Selkeä työnjako, avoin toimintakulttuuri ja arvioinnin laadulliset ja määrälliset mittarit
- Riittävä määrä osaavaa henkilöstöä

### Tasapainoinen talous

- Tarkka talouden suunnittelu ja seuranta
- Laaja rahoituspohja

## Kulttuuri- ja harrastustoiminta

Järjestön kulttuuri- ja harrastustoiminnassa toteutuvat nuorisoseurajärjestön arvot; osallisuus, yhteisöllisyys ja yhdenvertaisuus. Harrastajamääriä kasvatetaan kasvukeskusten toimintaan panostamalla. Harrastustoimintaa vahvistetaan suunnitelmallisella edunvalvonnalla sekä tuottamalla jäsenistön ja toimintaympäristön tarpeita vastaavia palveluita.

### Kerhotoiminta

Nuorisoseurojen kerhotoiminta on monipuolista ja osallistujalähtöistä. Kerhotoiminnan tukemiseksi järjestössä kehitetään aktiivisesti ohjaajakoulutusta ja –huoltoa, tuotetaan aineistoja sekä järjestetään valtakunnallisia, alueellisia ja kansainvälisiä tapahtumia.

### Toimintamallit

Tuotteistetut toimintamallit ovat olennainen osa järjestön laadukasta kulttuuri- ja harrastustoimintaa. Toimintamalleja kehitetään yhdessä ammattiohjaajien ja harrastajien kanssa. Toimintamallien käyttöönottoa tuetaan koulutuksilla, oheismateriaaleilla, neuvonnalla sekä viestinnällä.

### Tanssi

Nuorisoseurojen tanssitoiminta on tunnettua, vetovoimaista ja osallistavaa. Tavoitteellinen ja systemaattisesti etenevä tanssitoiminta alkaa lasten ja nuorten ryhmissä. Toiminnassa on mukana laajasti kaikenikäisiä harrastajia.

### Teatteri

Järjestön teatteritoiminta on vuorovaikutteista ja innostavaa. Tavoitteena on teatterialan verkostojen luominen ja ylläpitäminen, lapsi- ja nuorisoteatteritoiminnan vahvistaminen sekä alueellisen teatteritoiminnan kehittäminen.

### **Liikunta**

Nuorisoseuroissa liikunnan painopiste on lasten, nuorten ja aikuisten omaehtoisessa liikkumisessa ja kuntourheilussa. Toiminta tukee ihmisten kokonaisvaltaista henkistä, fyysistä ja sosiaalista hyvinvointia.

### **Kansainvälinen toiminta**

Kansainvälisyys ja monikulttuurisuus ovat luonnollinen ja vakiintunut osa nuorisoseuratoimintaa. Kaikilla on mahdollisuus osallistua järjestön kansainväliseen toimintaan, joka on avointa ja monipuolista. Järjestössä lisätään monikulttuurista toimintaa.

## **Hallinto ja talous**

Nuorisoseurajärjestön hallinto ja talous tukevat strategisten tavoitteiden toteutumista.

### **Organisaatio**

Järjestön organisaatiota kehitetään jatkossa johdonmukaisesti palvelemaan mahdollisimman hyvin nuorisoseuraliikkeen mission, vision ja strategisten tavoitteiden toteutumista. Tavoitteena on yhtenäinen ja tehokas oppiva organisaatio.

### **Luottamushallinto**

Vapaaehtoiset luottamushenkilöt ovat järjestön keskeinen voimavara. Luottamushenkilöiksi valitaan innostuneita ja osaavia ihmisiä eri ikäluokista eri puolilta maata. Osaaminen kattaa järjestön keskeiset toiminnalliset alueet.

Nuorten päätöksentekijöiden määrää lisätään kaikilla hallinnon tasoilla. Lasten ja varhaisnuorten kuuleminen varmistetaan kaikilla tasoilla.

### **Vapaaehtoistyö**

Nuorisoseurajärjestö on tunnettu laajasta ja sitoutuneesta vapaaehtoistyöstään. Tämä menestystekijä turvataan. Järjestöön laaditaan erillinen vapaaehtoistyön kehittämisen ohjelma, joka sisältää vapaaehtoisten rekrytoinnin, perehdyttämisen, huoltamisen ja palkitsemisen periaatteet ja käytännön sovellutukset.

### **Henkilöstö**

Nuorisoseurajärjestössä työskentelee osaava ja motivoitunut henkilöstö kaikilla organisaatiotasoilla. Henkilöstön osaamisesta ja työhyvinvoinnista pidetään huolta. Järjestö on kiinnostava ja houkutteleva työnantajana.

### **Talous**

Järjestön taloutta ohjataan strategisten linjausten mukaisesti. Järjestön saama julkinen tuki varmistetaan, ja toiminnan omarahoitusta lisätään ja yritys yhteistyötä kehitetään. Strategisten linjausten mukainen hankerahoitus hyödynnetään.

### **Seurantalot**

Nuorisoseurantalot ovat strategisten linjausten mukaisessa käytössä. Taloista kehitetään entistä enemmän lasten ja nuorten toimintatiloja ja alueiden toiminnallisia kulttuurikeskuksia. Talojen peruskorjauksen tuki julkisista varoista varmistetaan.

**Tätä strategia-asiakirjaa täydentää vuosien 2013-2015 kärkihankkeet -asiakirja sekä strategian pohjalta laadittavat keskeisten toiminta-alueiden visiot, strategiset tavoitteet ja kriittiset menestystekijät -asiakirja, henkilöstöstrategia ja viestintästrategia.**